

6 JAARREDE VAN DE VOORZITTER

Peter Koomen

Dames en Heren,

In de verslagen van mijn medebestuurleden heeft u kunnen lezen hoe het de Nederlandse Entomologische Vereniging in 2019 is vergaan. Als voorzitter geef ik u, namens het bestuur, een uiteenzetting over de voornemens van het bestuur voor het komende verenigingsjaar. Tijdens de Algemene Leden Vergadering zal het bestuur u, na eventuele toelichting op de plannen, vragen om deze tekst, in samenhang met het beleidsplan en de begroting, als een uitvoeringsplan voor het jaar 2020/2021 vast te stellen. Deze officiële vaststelling is noodzakelijk om als NEV aan de voorwaarden voor de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) te kunnen voldoen. Het hebben van de ANBI-status heeft voor een vereniging als de onze grote financiële voordelen.

Evenals in voorgaande jaren werden vijf landelijke bijeenkomsten georganiseerd:

1. de wintervergadering in Utrecht (10 februari 2019, 80 deelnemers) met korte presentatie van leden ('kistjesdag');
2. de lentevergadering in Utrecht (18 april 2019, 24 deelnemers) met de algemene ledenvergadering en een lezing over bloedzuigende geleedpotigen;
3. de zomerbijeenkomst, georganiseerd door de sectie Thijsse bij de Ruiten Aa, Groningen (31 mei t/m 02 juni 2019, meer dan 50 deelnemers) met gelegenheid om insecten in diverse natuurgebieden te verzamelen en ervaringen uit te wisselen;
4. de herfstvergadering in Natuurmuseum Brabant te Tilburg (9 november 2019, ca. 70 deelnemers) met een lezingenprogramma over langjarige waarnemingprogramma's, o.a. in naburig gebied De Kaaistoep;
5. de entomologendag, georganiseerd door de sectie Entomologendag in Ede (13 december 2019, 196 deelnemers) met een plenaire lezing en veel korte presentaties over experimentele en toegepaste entomologie, met een accent op insecten en microben.

Opnieuw organiseerden de secties enthousiast allerlei activiteiten, 21 in totaal: van inhoudelijke lezingen tot determineercursussen tot dag- of weekend-excursies verspreid over het land. Uit het jaarlijkse Besturenberaad met de besturen van de Secties komt naar voren dat de sectie-activiteiten redelijk tot goed worden bezocht en met enige regelmaat nieuwe geïnteresseerden naar zich toe trekken, die zich verder willen verdiepen in een bepaalde groep van insecten.

Het bestuur is *van plan* alle activiteiten die de NEV gewoonlijk jaarlijks organiseert (zoals vier landelijke bijeenkomsten en de entomologendag) ook in 2020 weer te gaan organiseren. Allerlei voorbereidingen daartoe zijn al in gang gezet. Eén van de plannen is om de herfstvergadering in het teken te zetten van het 175-jarig bestaan van de NEV. Echter, op het moment dat ik dit schrijf (26 maart 2020) worden er steeds strengere maatregelen van kracht om verspreiding van het coronavirus (COVID-19) tegen te gaan. Dit betekent dat tenminste een aantal activiteiten niet of niet op de gebruikelijke manier door zal kunnen gaan, al is nu nog niet precies duidelijk welke. Het bestuur zal steeds via afgelasting, uitstel of omvorming van activiteiten voldoen aan de van

overheidswege opgelegde regels, maar daarbij toch proberen de entomologie niet helemaal opzij te laten drukken. Het bestuur zal de leden hierover informeren via de website www.nev.nl, via per e-mail verspreide nieuwsbrieven en via de NEV facebook-pagina.

Voor de secties binnen de NEV geldt hetzelfde. Zij zullen zo mogelijk doorgaan met het organiseren van allerlei activiteiten, van inhoudelijke lezingen tot determineercursussen tot dag- of weekend-excursies verspreid over het land. Het is echter niet duidelijk of alles wat nu op de agenda staat door kan gaan. De secties zullen hun leden daar in eerste instantie zelf over informeren. Afzeggingen of mutaties die het bestuur op tijd bereiken, zullen ook op de NEV-website verschijnen. Als bestuur willen we de secties graag blijven ondersteunen bij de organisatie van al hun activiteiten, bijvoorbeeld door het Sectie-fonds waar de secties een beroep op kunnen doen als ze iets extra's willen organiseren.

Het hebben van een moderne, aantrekkelijk ogende website wordt steeds belangrijker, niet alleen voor het aantrekken van jonge nieuwe leden, maar ook om snel veranderingen te kunnen doorvoeren zonder dat een webmaster daarvoor hoeft te kunnen programmeren. Het bestuur is daarom bezig een nieuwe website te laten maken, inclusief de daaraan gekoppelde ledenadministratie. Een programma van eisen is opgesteld en verschillende softwarebedrijven zijn benaderd voor een offerte. Met enkele bedrijven zijn nadere gesprekken gevoerd. We zijn nu zo ver dat we na goedkeuring van de begroting 2020 snel een opdracht kunnen verstrekken. Voorlopig zal de oude website nog even in de lucht blijven. Ed Colijn heeft toegezegd zijn rol als webmaster van de oude site te blijven vervullen zolang dat nodig is. Jeroen Fokker heeft een nieuwe versie van de ledenadministratie gemaakt die AVG-proof is. Deze zal binnenkort de oude ledenadministratie vervangen, maar als het goed is merken de leden daar weinig van.

Naturalis heeft eind 2019 na jaren van verbouwing zijn nieuwe deuren geopend, waarachter de NEV-bibliotheek nu beperkt toegankelijk is. In de loop van 2020 zullen alle boeken en tijdschriften in het gebouw Darwinweg 2 te Leiden weer een volledig operationele bibliotheek worden. Intussen wordt in goede samenwerking met Naturalis zo veel mogelijk service geboden. In 2018 werd een begin gemaakt met het digitaliseren van oude werken. Dit project werd tijdelijk stopgezet in verband met de verbouwing van Naturalis, maar zal in 2020 worden voortgezet zodra dit mogelijk is.

Ook de administratie, gehuisvest via Naturalis bij het EIS-Kenniscentrum Insecten en Andere Ongewervelden, is nu tot tevredenheid ondergebracht aan de Darwinweg 2 in Leiden. Annemarie Kroon was sinds 1 december 2000 de administratieve spil van de NEV. Ze heeft eind 2019 ontslag genomen en is per 1-1-2020 opgevolgd door Wietske van der Hoeven.

Met de meeste verenigingstijdschriften gaat het goed. Het ledenblad *Entomologische Berichten* (EB) zal ook in 2020 onder leiding van eindredacteur Jinze Noordijk worden uitgegeven. *Entomologia Experimentalis et Applicata* (EEA) zal blijven draaien onder hoofdredacteur Leo Beukeboom, uiteraard met ondersteuning van het EEA-redactie bureau. De impactfactor is door allerlei activiteiten van de redactie nog steeds stijgende. Als de gevolgen van Brexit en coronavirus binnen de perken blijven, zal EEA voldoende royalties opleveren om de NEV in staat te stellen haar activiteiten zonder subsidies te blijven ontplooiën. In de serie *Entomologische Tabellen* verschijnt binnenkort een deel over aaskevers. Diverse andere delen zijn in voorbereiding (haften, schietmotten, slakkendodende vliegen). Het *Tijdschrift voor Entomologie* (TvE) heeft een aanzienlijke achterstand opgelopen in verschijnen, ondanks genomen stappen. Het bestuur heeft verschillende keren op het punt gestaan het tijdschrift op te heffen, maar dat zou erg jammer zijn na een geschiedenis van 162 jaar. We hebben uiteindelijk een buitenlandse entomoloog, Hendrik Freitag, bereid gevonden om als nieuwe hoofdredacteur te proberen TvE weer vlot te trekken. 2020

zal een overgangperiode zijn: Herman de Jong zal aanblijven als hoofdredacteur om de jaargang 2019 af te maken, Hendrik Freitag zal alvast beginnen met de jaargang 2020. Met uitgever Brill wordt in mei onderhandeld of een verlenging van het contract mogelijk/gewenst is. De voorbereidingen voor een nieuwe aflevering in de serie *Monografieën van de Nederlandse Entomologische Vereniging* (onderwerp: de genera van de watermijten van de wereld) verlopen zo voorspoedig dat nu bespreking lopen met mogelijke vormgevers/drukkers.

In 2020 is opnieuw een Zomerbijeenkomst gepland, georganiseerd door sectie Thijssse. Alle voorbereidingen zijn er op gericht deze te houden in Brabant te zuidoosten van Eindhoven. Op dit moment is het vooral in Brabant moeilijk om het coronavirus terug te dringen. Het is dan ook niet duidelijk of de zomerbijeenkomst op de geplande manier door kan gaan. Mocht het nodig zijn deze bijeenkomst te annuleren, dan staat het bestuur ervoor garant dat leden hun inschrijvingsgeld terug krijgen. De zomerbijeenkomsten worden doorgaans goed bezocht en zijn dé gelegenheid om het verzamelen van insecten in de praktijk te zien, met andere enthousiaste leden op stap te gaan of ervaringen uit te wisselen. Inschrijven kan nog tot 15 mei!

Het bestuur van de NEV zal evenals in voorgaande jaren q.q. deelnemen aan het bestuur van twee stichtingen ter bevordering van de Entomologische Wetenschap in Nederland. De ene, de Uyttenboogaart-Eliassen Stichting (UES), verstrekt subsidies voor entomologisch onderzoek, entomologische publicaties en congresreizen, vaak naar het buitenland. De stichting heeft ook apparatuur in bezit (bijvoorbeeld microscopen, aggregaten) die uitgeleend kan worden. Voor meer informatie kunt u terecht op de website (www.ue-stichting.nl) of bij de NEV-bestuursleden. Veel NEV-leden dienen regelmatig aanvragen in bij de UES. Ook hiervoor geldt: vanwege de coronacrisis is het (nog) niet duidelijk of de gebruikelijke bijeenkomsten voor het beoordelen van de aanvragen door kunnen gaan. Mogelijk valt er door een economische crisis minder te verdelen dan voorheen. De andere stichting, de Van Groenendael-Krijger Stichting, heeft tot doel de collectie Indo-Australische vlinders van J.M.A. van Groenendael te ontsluiten. Dit gebeurt in samenwerking met Naturalis BC te Leiden.

Op dit moment zijn NEV-bestuursleden ook nog bestuurder van een derde stichting, de Simon Thomas-Heijmans Stichting (STHS). Deze is in het leven geroepen door oud-NEV-leden Terko Simon-Thomas en zijn vrouw Miek, geboren Heijmans. Eén van hun verdiensten is geweest het reorganiseren van de zomerbijeenkomsten tot de vorm waarin die nu plaatsvinden. Zij overleden beide in 2013. Het NEV-bestuur werd toen statutair het nieuwe bestuur van de STHS. Omdat de erven Simon Thomas hier pas jaren later achter kwamen en er daarna onduidelijkheden waren over het stichtingskapitaal, heeft het NEV-bestuur pas in 2019 het bestuur van de STHS aanvaard. Beide besturen zijn van plan het STHS-kapitaal over te hevelen naar een Simon Thomas-Heijmans fonds binnen de NEV waaruit bijdragen aan de organisatie van zomerbijeenkomsten kunnen worden betaald. De STHS kan daarna worden opgeheven, zodat (extra) vergaderingen en accountantscontroles niet meer hoeven plaats te vinden. Bij de eerstvolgende zomerbijeenkomst zal de voorzitter de nodige aandacht aan de stichters schenken.

Ik wil alle bestuursleden en diverse behulpzame oud-bestuursleden van harte bedanken voor hun inzet om alle zaken van het afgelopen jaar tot een goed einde te brengen. Het is vreemd om op dit moment van coronacrisis voorzitter van de NEV te zijn. Een van de doelen van een vereniging als de onze is toch om de leden dichterbij elkaar te brengen, en juist dát mag nu niet. Het zal de komende weken tot maanden improviseren worden. Hou de website in de gaten en blijf gezond!

Bijlage 1: Financiële paragraaf

De vereniging sluit 2018 financieel met een positief resultaat af (ruim € 14.700). Er waren een paar tegenvallers (vooral hogere uitgaven bibliotheek), maar deze werden ruimschoots gecompenseerd door meevallers (vooral minder uitgaven van de uitgeverij). Aan de uitgavenkant was belangrijk dat een gedeelte van het geld gereserveerd voor het catalogiseren en scannen van oude werken van de bibliotheek, nog niet kon worden besteed. We maakten echter meer kosten voor het 'aanschaffen' van seriewerken voor de bibliotheek, omdat met Naturalis een verdeelsleutel werd afgesproken voor het gezamenlijk betalen van een aantal elektronische tijdschriften. Aan de inkomstenkant ontvingen we voor het tijdschrift EEA opnieuw meer royalty's dan verwacht (in Engels ponden), die ook nog eens voor een groot deel tegen een gunstige koers gewisseld konden worden. Het positieve resultaat zal opgenomen worden in het bibliotheekfonds (bedoeld om het digitaliseren van oude werken in de toekomst voort te kunnen zetten).